

Warszawa, dnia 26 września 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Pacjenta
Bartłomiej Chmielowiec
RzPP-DPR-WPZ.420.78.2018

Szanowni Państwo Prezesowie
Sądów Apelacyjnych i Okręgowych
według rozdzielnika

Szanowni Państwo

Z obserwacji Rzecznika Praw Pacjenta wynika, że co raz więcej pacjentów, którzy doznali szkody na zdrowiu w wyniku udzielania im świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze, decyduje się na dochodzenie odszkodowań lub zadośćuczynień na drodze powództwa cywilnego.

Nie ulega z kolei wątpliwości, że ww. kategoria spraw cywilnych należy do jednych z najbardziej skomplikowanych, w szczególności jeśli chodzi o postępowanie dowodowe i wykazanie związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy zdarzeniem a zaistniałą u pacjenta szkodą na zdrowiu. Sąd prowadzący sprawę niemalże zawsze musi uzyskać wiadomości specjalne i w tym celu powołuje biegłego z zakresu medycyny. Nierzadko powoływanych jest kilku biegłych, których opinie nie są ze sobą spójne, a wręcz bywają sprzeczne. Nawet zespoły interdyscyplinarne biegłych niejednokrotnie nie dają jednoznacznych odpowiedzi na stawiane im przez Sąd pytania. Wielokrotnie są wydawane opinie uzupełniające przez biegłych. Powyższe świadczy o wyjątkowym charakterze spraw cywilnych o szeroko rozumiane „błędy medyczne”, powoduje również, że stają się one wyjątkowo kosztowne i długotrwałe.

Pacjenci, wstępując w spór z podmiotami leczniczymi, są często wręcz pewni słuszności swoich argumentów, a prawdą jest jednak, że wyniku tego typu spraw nie można z góry przewidzieć i wielu pacjentów przegrywa swoje procesy. Pamiętać przy tym należy, że strona pozwana, tj. podmiot leczniczy, jest niemalże zawsze reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i jest stroną w tym sporze znacznie silniejszą. Z kolei bardzo wielu pacjentów nie może sobie pozwolić na konsultację spraw z profesjonalnymi pełnomocnikami przed wytoczeniem powództwa i decyduje się na to w oparciu o własną ocenę, w konsekwencji podejmując duże ryzyko przegrania sprawy i poniesienia wszelkich ciężarów z tym związanych.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać na tzn. zasadę słuszności określoną w art. 102 Kpc. Zgodnie z tym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. „Sąd Najwyższy przyjął, że: przepis art. 102 KPC wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Artykuł 102 KPC znajduje zastosowanie <w wypadkach szczególnie uzasadnionych>, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 KPC mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy”¹.

Wobec powyższego zwracam się z uprzejmą prośbą do Państwa Prezesów o uwrażliwienie sędziów sądów, których pracami Państwo kierujecie, w zakresie możliwego stosowania art. 102 Kpc w sprawach związanych z szeroko pojętymi błędami medycznymi na rzecz pacjentów. Należy bowiem zwrócić uwagę, że pacjenci dochodzący roszczeń przed

¹ A. Zieliński (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 9, Warszawa 2017 r.

sądami to osoby nierzadko w bardzo trudnej sytuacji, które poniosły faktyczną szkodę na zdrowiu (niezależnie od finalnej odpowiedzialności podmiotu leczniczego), często w trakcie bardzo kosztownego leczenia albo już po nim. Część z nich utraciła zdolność do pracy zarobkowej w ogóle lub w znacznym stopniu. Najistotniejsze w tym zakresie wydaje się indywidualne podejście do sprawy każdego pacjenta i uwzględnienie szczególnych okoliczności danej sprawy.

Z poważaniem

RZECZNIK PRAW PACJENTA

Bartłomiej Chmielowiec

Rozdzielnik:

Prezesa Sądu Apelacyjnego:

1. SSA Piotr Sławomir Niedzielak - Prezes Sądu
Sąd Apelacyjny w Białymstoku
ul. Mickiewicza 5
15-213 Białystok
2. SSA Jacek Grela – Prezes Sądu
Sąd Apelacyjny w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 28/29
80-803 Gdańsk
3. SSA Witold Mazur - Prezes Sądu
Sąd Apelacyjny w Katowicach
Al. W. Korfanteo 117/119
40-156 Katowice
4. SSA Rafał Dzyr – Prezes Sądu
Sąd Apelacyjny w Krakowie
ul. Przy Rondzie 3
31-547 Kraków
5. Krzysztof Szewczak – Prezes Sądu
Sąd Apelacyjny w Lublinie
ul. Obrońców Pokoju 1
20-950 Lublin
6. SSA Tomasz Szabelski - Prezes Sądu
Sąd Apelacyjny w Łodzi
ul. G. Narutowicza 64
90-136 Łódź
7. Andrzej Daczyński - Prezes Sądu Apelacyjnego
Sąd Apelacyjny w Poznaniu
ul. Trójkole 21
61-693 Poznań
8. Marek Klimczak - Prezes Sądu Apelacyjnego
Sąd Apelacyjny w Rzeszowie
Al. Piłsudskiego 28
35-001 Rzeszów
9. Beata Górską – Prezes Sądu Apelacyjnego
Sąd Apelacyjny w Szczecinie
ul. Mickiewicza 163
71-165 Szczecin
10. Beata Waś – Prezes Sądu Apelacyjnego
Sąd Apelacyjny w Warszawie
pl. Krasińskich 2/4/6
00-207 Warszawa

11. SSA Jan Gibiec - wykonujący funkcję Prezesa Sądu, Przewodniczący I Wydziału
Cywilnego
Sąd Apelacyjny we Wrocławiu
ul. Energetyczna 4
53-330 Wrocław

Prezesi Sądu Okręgowego:

1. SSR Jolanta Korwin-Piotrowska – Prezes Sądu Okręgowego w Białymstoku
Sąd Okręgowy w Białymstoku
ul. M. Skłodowskiej-Curie 1
15-950 Białystok
2. SSO Andrzej Trzopek – Prezes Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej
Sąd Okręgowy w Bielsku – Białej
ul. Cieszyńska 10
43-300 Bielsko-Biała
3. SSO Mieczysław Oliwa – Prezes Sądu Okręgowego w Bydgoszczy
Sąd Okręgowy w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 2
85-128 Bydgoszcz
4. Rafał Olszewski – Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie
Sąd Okręgowy w Częstochowie
ul. Dąbrowskiego 23/35
42-200 Częstochowa
5. SSO Piotr Żywicki - Prezes Sądu Okręgowego w Elblągu
Plac Konstytucji 1
82-300 Elbląg
6. SSO Rafał Terlecki – Prezes Sądu Okręgowego w Gdańsku
Sąd Okręgowy w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 30/34
80-803 Gdańsk
7. SSO Arkadiusz Cichocki – Prezes Sądu Okręgowego w Gliwicach
Sąd Okręgowy w Gliwicach
ul. Kościuszki 15
44-100 Gliwice
8. SSR Jarosław Dudzicz - Prezes Sądu Okręgowego
Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Mieszka I 33
66-400 Gorzów Wlkp.
9. Dariusz Kliś – Prezes Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze
Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze
Al. Wojska Polskiego 56
58-500 Jelenia Góra

10. SSR Patryk Andrzej Pietrzak - Prezes Sądu Okręgowego w Kaliszu
Sąd Okręgowy w Kaliszu
Aleja Wolności 13
62-800 Kalisz
11. SSR del Rafał Stasikowski - Prezes Sądu Okręgowego
Sąd Okręgowy w Katowicach
ul. Andrzeja 16-18
40-957 Katowice
12. SSO Ryszard Sadlik – Prezes Sądu Okręgowego
Sąd Okręgowy w Kielcach
ul. Seminaryjska 12 a
25-372 Kielce
13. SSO Waldemar Cytrowski - Prezes Sądu Okręgowego w Koninie
Sąd Okręgowy w Koninie
ul. Energetyka 5
62-510 Konin
14. Marek Ciszewski - Prezes Sądu Okręgowego w Koszalinie
Sąd Okręgowy w Koszalinie
ul. Waryńskiego 7
75-541 Koszalin
15. SSR Dagmara Pawełczyk – Woicka - Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie
Sąd Okręgowy w Krakowie
ul. Przy Rondzie 7
31-547 Kraków
16. SSR del. Janusz Kmiecik - Prezes Sądu Okręgowego
Sąd Okręgowy w Krośnie
ul. Sienkiewicza 12
38-400 Krosno
17. SSO Paweł Pratkowiecki – Prezes Sądu Okręgowego w Legnicy
Sąd Okręgowy w Legnicy
ul. Złotoryjska 40
59-220 Legnica
18. Krzysztof Niezgoda – Prezes Sądu Okręgowego w Lublinie
Sąd Okręgowy w Lublinie
ul. Krakowskie Przedmieście 43
20-076 Lublin
19. Jan Leszczewski - Prezes Sądu Okręgowego
Sąd Okręgowy w Łomży
ul. Dworna 16
18-400 Łomża
20. Michał Błoński – Prezes Sądu Okręgowego
Sąd Okręgowy w Łodzi
Plac Dąbrowskiego 5
90-921 Łódź

21. Zbigniew Krupa - Prezes Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
Sąd Okręgowy w Nowym Sączu
ul. Pijarska 3
33-300 Nowy Sącz
22. Danuta Hryniewicz - Prezes Sądu Okręgowego w Olsztynie
Sąd Okręgowy w Olsztynie
ul. Erwina Kruka 44A
10-543 Olsztyn
23. Jerzy Połukord - Prezes Sądu Okręgowego w Opolu
Sąd Okręgowy w Opolu
pl. Daszyńskiego 1
45-064 Opole
24. Tomasz Sagała - Prezes Sądu Okręgowego w Ostrołęce
Sąd Okręgowy w Ostrołęce
ul. Gomulickiego 5
07-410 Ostrołęka
25. SSO Stanisław Tomasiak - Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb.
Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim
ul. Słowackiego 5
97-300 Piotrków Trybunalski
26. SSO Jarosław Pejta - Prezes Sądu Okręgowego w Płocku
Sąd Okręgowy w Płocku
pl. Narutowicza 4
09-404 Płock
27. SSA Krzysztof Lewandowski - Prezes Sądu Okręgowego w Poznaniu
Sąd Okręgowy w Poznaniu
ul. Stanisława Hejnowskiego 2
61 - 736 Poznań
28. SSO Jacek Saramaga - Prezes Sądu Okręgowego w Przemyślu
Sąd Okręgowy w Przemyślu
ul. Konarskiego 6
37-700 Przemyśl
29. SSR Marta Łobodzińska - Prezes Sądu Okręgowego w Radomiu
Sąd Okręgowy w Radomiu
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 10
26-600 Radom
30. Rafał Puchalski - Prezes Sądu Okręgowego w Rzeszowie
Sąd Okręgowy w Rzeszowie
Plac Śreniawitów 3
35-959 Rzeszów
31. SSO Iwona Pawlukowska - Prezes Sądu Okręgowego w Siedlcach
Sąd Okręgowy w Siedlcach
ul. Sądowa 2
08-100 Siedlce

32. SSO Elżbieta Zalewska-Statuch - Prezes Sądu Okręgowego w Sieradzu
Sąd Okręgowy w Sieradzu
Aleja Zwycięstwa 1
98-200 Sieradz
33. Andrzej Michałowicz - Prezes Sądu Okręgowego w Słupsku
Sąd Okręgowy w Słupsku
ul. Zamenhofska 7
76-200 Słupsk
34. Jacek Sowul - Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach
Sąd Okręgowy w Suwałkach
ul. Ludwika Waryńskiego 45
16-400 Suwałki
35. SSO Maciej Strączyński - Prezes Sądu Okręgowego
Sąd Okręgowy w Szczecinie
ul. Kaszubska 42
70-952 Szczecin
36. Arkadiusz Rodziewicz - Prezes Sądu Okręgowego w Świdnicy
Sąd Okręgowy w Świdnicy
Plac Grunwaldzki 14
58-100 Świdnica
37. Szymon Rożek - Prezes Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu
Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu
ul. Sienkiewicza 27
39-400 Tarnobrzeg
38. Andrzej Bosak - Prezes Sądu Okręgowego w Tarnowie
Sąd Okręgowy w Tarnowie
ul. Dąbrowskiego 27
33-100 Tarnów
39. Barbara Wiśniewska - Prezes Sądu Okręgowego w Toruniu
Sąd Okręgowy w Toruniu
ul. Piekary 51
87-100 Toruń
40. SSO Joanna Bitner - Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie
Sąd Okręgowy w Warszawie
al. Solidarności 127
00-898 Warszawa
41. Paweł Iwaniuk - Prezes Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie
Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie
al. Solidarności 127
00-898 Warszawa
42. SSR Ewa Felińczak - Prezes Sądu Okręgowego we Włocławku
Sąd Okręgowy we Włocławku
ul. Wojska Polskiego 22
87-800 Włocławek

-
43. Maciej Skórniak - Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu
Sąd Okręgowy we Wrocławiu
ul. Sądowa 1
50-046 Wrocław
44. SSO Jerzy Żurawicki – Prezes Sądu Okręgowego w Zamościu
Sąd Okręgowy w Zamościu
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 11
22-400 Zamość
45. Bogumił Hoszowski – Prezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze
Sąd Okręgowy w Zielonej Górze
Pl. Słowiański 6
65-069 Zielona Góra